Wat doen we?
Unbuntu 8.10 installeren

Waarmee?
Windows en Wubi

Hoelang?
Een kwartiertje

Moeilijkheid?

Ubuntu uitproberen zonder aparte partitie

Linux zonder moeite

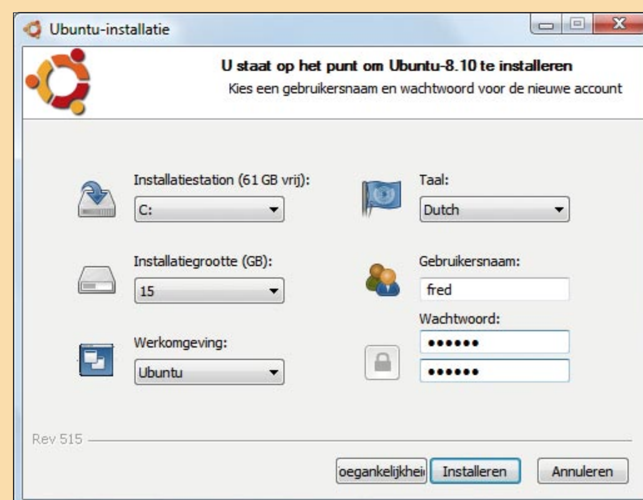
Ben je op zoek naar een alternatief voor Windows, dan is het gratis besturingssysteem Linux misschien wel iets voor jou. Maar de installatie is niet altijd even eenvoudig, zeker niet als je partities moet gaan aanmaken. Gelukkig kan je Ubuntu, een Linux-distributie, gemakkelijk vanuit Windows installeren. FREDERICK GORDTS

Ubuntu is zowat de populairste Linux-distributie voor thuisgebruikers. Zo'n twee keer per jaar komt er een nieuwe versie uit, met als meest recente Ubuntu 8.10, ook wel bekend als 'Intrepid Ibex' – de stoutmoedige steenbok. Die kan je gewoon vanuit Windows installeren met de handige installer Wubi. Ubuntu draait op zowat alle desktops en laptops en bevat zoals de meeste Linux-distributies tientallen programma's, die ook allemaal gratis zijn. De belangrijkste zijn Firefox (browser), OpenOffice.org (kantoorsuite), Evolution (een Outlook-kloon) en uiteraard een bestandsbeheerder, instant messengers en een aantal spelletjes. Ubuntu bestaat ook in het Nederlands. Redenen genoeg dus om het besturingssyteem eens uit te proberen.

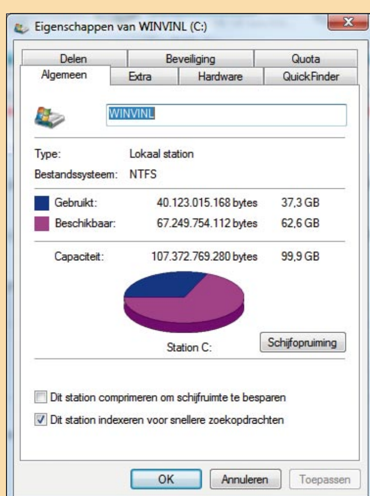
Aan de slag met Wubi

Wubi downloadt automatisch de recentste Ubuntu-image (zo'n 700 MB), maar daarvoor moet je dus eerst de Wubi-installer binnenhalen. Ga naar http://wubi-installer.org en klik op **Download Now** om wubi.exe te downloaden.

Om Ubuntu via Wubi te installeren, hoef je alleen maar op wubi.exe te klikken. Eventueel moet je nog **Uitvoeren** en/of **Toestaan** kiezen, zodat het Ubuntu-installatievenster verschijnt. Normaal volstaan de standaardwaarden die Ubuntu opgeeft, tenzij je het besturingssysteem op een andere schijf wil installeren. Standaard wordt een installatiegrootte van 15 GB voorzien, en dat is een goede waarde. Heb je niet zoveel vrije schijfruimte, kies dan 4 of 8 GB. Nog beter is als je 30 GB kan aanduiden. Kies de juiste taal (**Dutch**), geef een gebruikersnaam in en vul tweemaal een wachtwoord in (zonder spaties). Onthoud dit goed! Klik vervolgens op **Installeren** en daarna op **Nu herstarten** en **Voltooien**.

De standaardwaarden van Wubi zijn meestal goed.

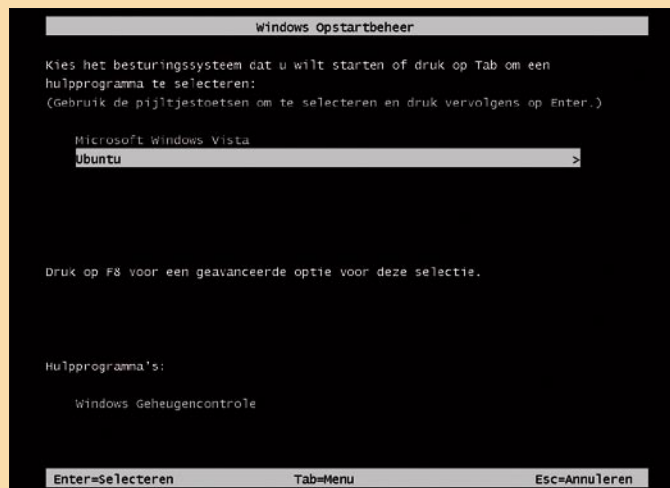
Deze partitie heeft meer dan genoeg ruimte voor een Wubi-installatie van Ubuntu.

Wat heb je nodig?

Om Ubuntu 8.10 te installeren, heb je geen krachtige computer nodig. Een processor van 300 MHz (0,3 GHz), 256 MB werkgeheugen en een harde schijf (of partitie) van 4 GB volstaan, al zijn dat wel de minimumvereisten. Wij raden je een processor aan van minstens 1 GHz en 512 MB werkgeheugen om Ubuntu comfortabel en snel te kunnen draaien. Gebruik je Wubi als installer, zoals we in deze cursus doen, dan heb je trouwens geen lege harde schijf of partitie nodig, maar volstaat 4 GB (of meer) lege schijfruimte op je huidige partitie of harde schijf. Om na te gaan of je genoeg ruimte hebt, dubbelklik je in Windows op **(Mijn) Computer** en vraag je de eigenschappen op van je harde schijven. Dat doe je door er met de rechtermuisknop op te klikken en **Eigenschappen** te kiezen. Wubi werkt op Windows 98, 2000, Vista en XP.

Ubuntu opstarten

Nadat je de computer opnieuw hebt opgestart, verschijnt het **Windows Opstartbeheer.** Doe je niets, dan start na 30 seconden Windows gewoon op. Ook als je op **Enter** drukt, zal je terechtkomen in Windows. Wil je Ubuntu opstarten, dan ga je met de pijltjes naar beneden en selecteer je **Ubuntu.** klik daarna op **Enter.** Je hebt dus bij elke opstart de keuze tussen Windows en Ubuntu. Die laatste werkt dan ook niet vanuit Windows, maar is een volwaardig besturingssysteem dat op je pc werd geïnstalleerd. De eerste keer dat je hier **Ubuntu** kiest, zal Wubi het automatisch installeren. Je hoeft dus niets te doen tot je het scherm ziet waar je je gebruikersnaam en wachtwoord moet ingeven.

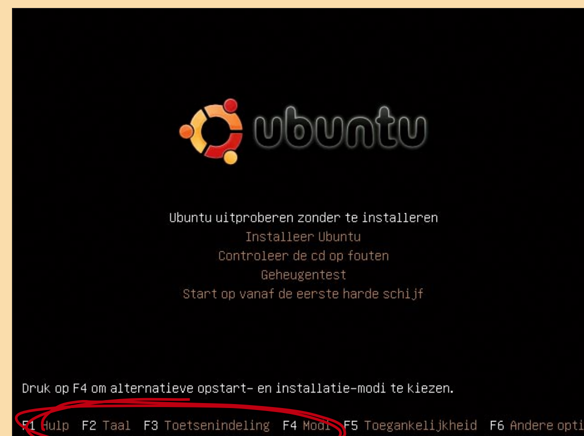
Kies Ubuntu als je je pc opstart.

Ubuntu via installatie-cd

Op een beperkt aantal computers werkt Wubi niet (goed) en dus kan je het niet gebruiken om Ubuntu te installeren. Gelukkig bestaat er met Live CD een alternatief. Als je die downloadt, kan je Ubuntu uitproberen zonder installatie – het openbron besturingssysteem wordt dan uitgevoerd vanaf de cd. Dat is natuurlijk een stuk trager, maar zo merk je wel of je Ubuntu verder wil proberen. Ga naar www.ubuntu.com/getubuntu/download en kies **Belgium BELNET** bij **Select a location.** Klik daarna op **Download Now.** Download het ISO-bestand (zo'n 700 MB) en brand het vervolgens op cd met je gebruikelijke brandprogramma. In Nero klik je op **Recorder, Image branden.** Selecteer het ISO-bestand en klik op **Branden.**

Installatie-cd uitvoeren

Steek de zonet gebrande Ubuntu-cd in de cd-speler en start je computer opnieuw op. Als het goed is, krijg je na enkele seconden het Ubuntu-installatiescherm te zien. Soms moet je er nog wel via een bepaalde toets voor zorgen dat de computer opstart van cd. Het installatiemenu kan je in eerste instantie alleen met het toetsenbord bedienen (onder meer met de pijltjestoetsen). We passen eerst de taal en het toetsenbord aan. Druk op **F2** om de taal te kiezen (**Nederlands**) en klik daarna op **Enter.** Meteen zie je het hele installatiemenu in het Nederlands. Vervolgens druk je op **F3** om de toetsenbordindeling te wijzigen. Kies hier **Belgium** en druk op **Enter.** Vervolgens selecteer je **Ubuntu uitproberen zonder te installeren** en druk je op **Enter.** Ubuntu wordt nu opgestart zonder installatie. Dit kan, enkele minuten duren.

Kies eerst een taal en een toetsenbordlay-out.

Hoe werkt Wubi eigenlijk?

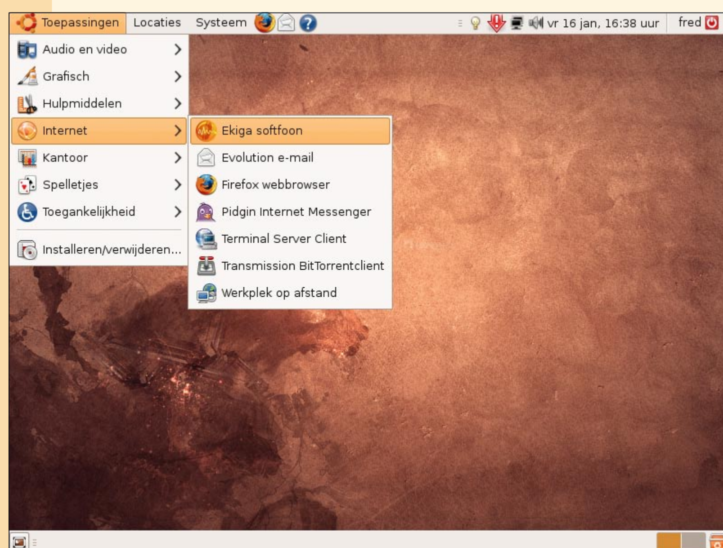
Linux moet je eigenlijk op een eigen partitie installeren, net zoals de meeste andere besturingssystemen. Wubi zorgt er echter voor dat Linux gewoon kan opstarten door alle Ubuntu-bestanden aan te sturen van uit een bepaalde map (meestal **C:\Ubuntu**). Ubuntu zelf merkt daar niets van en start gewoon op alsof het een volledige installatie is op een aparte partitie. Bovendien is al je randapparatuur beschikbaar en draait Ubuntu ook niet merkelijk trager!

HAAL GRATIS UBUNTU BINNEN

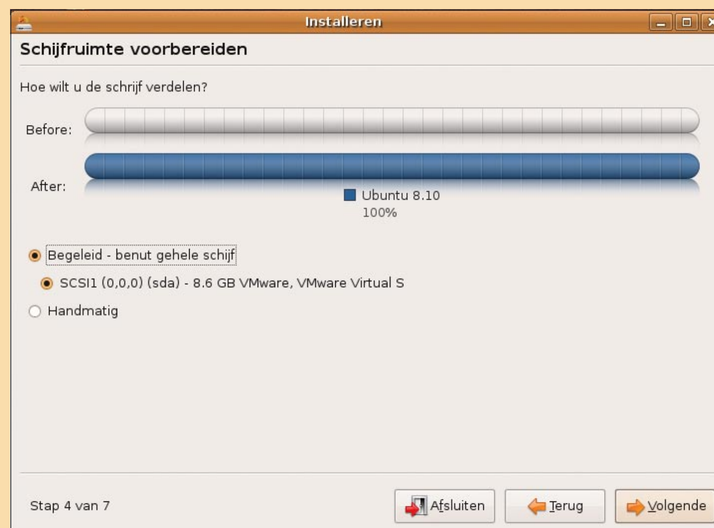
Wat heeft Ubuntu te bieden?

Heb je Ubuntu geïnstalleerd met de Live CD of via Wubi, dan kan je er mee aan de slag. Via het menu **Applications** of **Toepassingen** kan je de programma's opstarten die worden meegeleverd. Die zijn ingedeeld in categorieën zoals **Geluid & Video**, **Grafisch**, **Internet**, **Kantoor**, **Spelletjes**, enzovoort. Onder **Geluid & Video** vind je bijvoorbeeld de **Totem mediaspeler** (alternatief voor Windows Media Player) en het **Brasero schijfbrandprogramma**. **Grafisch** bevat dan weer de uitstekende Photoshop-kloon **GIMP**. Klik je op **Internet**, dan kan je **Firefox** opstarten, maar ook het Outlook-alternatief **Evolution**. Chatten kan met **Pidgin** (compatibel met AIM, MSN, Yahoo, ICQ, Yahoo en vele andere). Onder **Kantoor** vind je alle OpenOffice.org-programma's. En via **Lokaties** **(Places)** kan je gedeelde mappen (ook op Windows-pc's) benaderen.

Het bureaublad van de Ubuntu Live CD.

Ubuntu in een echte partitie installeren

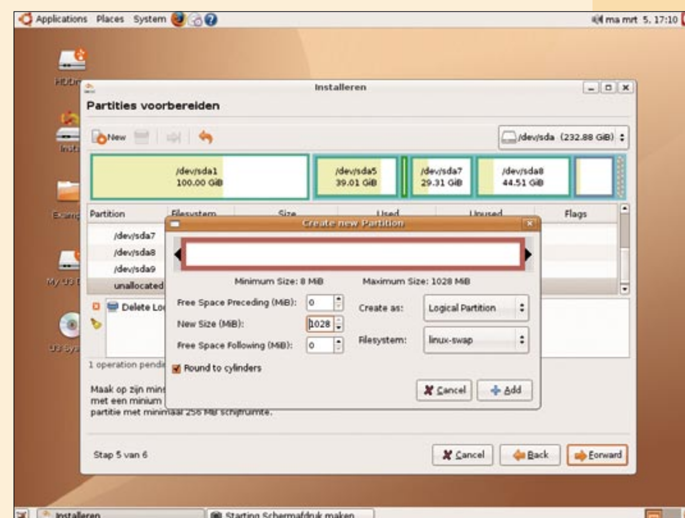

Zo installeer je Ubuntu in een eigen partitie.

Vind je Ubuntu echt de moeite waard, dan kan je het op een aparte partitie of op een aparte harde schijf installeren. Hoe je zo'n partitie aanmaakt, lees je in het kaderstuk 'Partitioneren'. Zodra die klaar is, dubbelklik je op **Installeren** op het bureaublad om Ubuntu naar de harde schijf te installeren. Je krijgt een wizard te zien waarbij je na een aantal stappen de harde schijf of partitie moet kiezen. Standaard stelt Ubuntu voor om een schijf te wissen. Gebruik je een pc die alleen bedoeld is voor Linux, dan is dat goed. Anders kies je **handmatig**. We raden je aan om de instelling **Grootste aaneensluitende vrije ruimte gebruiken** te vermijden, omdat je geen controle hebt op wat er precies zal gebeuren. Geef een gebruikersnaam en wachtwoord in en klik ten slotte op **Installeren**, zodat de installatieprocedure kan starten. Dit duurt zo'n 5 à 15 minuten. Herstart daarna de computer, maar haal eerst de Ubuntu-cd uit je computer. Anders start hij weer op van het schijfje. ♦

Partitioneren

Als je Ubuntu niet op een aparte harde schijf installeert, dan moet je gaan goochelen met partities. Tijdens de installatie kies je dan **Schijfindeling handmatig bepalen**. Kies vervolgens de vrije ruimte (**unallocated**) en klik op **New**. We raden je aan om de vrije ruimte te verdelen, want je hebt minstens twee partities nodig: één voor Linux en al je gegevens en één voor de 'swap' of tijdelijke ruimte. Heb je genoeg ruimte, maak dan een partitie van 1 GB aan voor de swap en de rest voor Ubuntu en bestanden. Voor de swap-partitie kies je als type **linux-swap** en voor de andere partitie(s) **ext3**. Je kan deze partities aanmaken door op **New** te klikken. Tip: Linux werkt niet met schijfletters, maar met zogenaamde 'mount points' ('aanhechtpunten' in de Nederlandse versie van Ubuntu). Zo is er bijvoorbeeld **/** als root en **/swap** als swap-ruimte. Eigenlijk zijn dit aparte partities, maar dan zonder eigen schijfletters. Verder merk je daar niets van. Heb je geen vrije ruimte meer op je harde schijf, dan moet je eerst een partitie aanmaken voor je begint met de installatie van Ubuntu. Gebruik een programma als het gratis Gparted http://gparted.sourceforge.net om de grootte van partities aan te passen. De makkelijkste oplossing is wellicht dat je een extra interne harde schijf installeert of gewoon een externe usb-harde schijf gebruikt. Maak back-ups van alle belangrijke bestanden op je pc, zodat je niet alles kwijt bent als de installatie toch zou mislukken!

Maak zelf de nodige partities aan.